

ערלת האילן, והוא עד שלא תמול היה שמך אברם שהוא חשבון רמ"ג וכשתמול יהיה שמך אברהם בחשבון רמ"ח, כמנין האיברים שבאדם ותהיה תמים בכל האיברים. **ספר "שם משמעון" על תהלים**.

ה' אֲדַנְיָנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ (ח. י)
 אחר שנתבאר כוחו העצום של האדם ושליטתו על הבריאה, חוזר הפסוק ואומר: "ה' אֲדַנְיָנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ". כלומר, כיון שהקב"ה שולט בכל הארץ, לכן הוא העניק כזו שליטה לאדם על כל הבריאה.
רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, תהלים"

לְמַנְצַח עֲלְמוֹת לִבְּן מְזֻמּוֹר לְדוֹד (ט. א)
 רש"י הביא כמה פירושים. על "עֲלְמוֹת לִבְּן" וז"ל: יש פותחין על מות לבן על מת בנו אבשלום, ולא יתכן פתרונו מפני אומרו "לבן" ולא אמר "הבן" ואין לו במזמור עדות וזכרון לאמץ זה הפתרון ויש פותרין על מות לבן נבל ואף זה לא יתכן להפוך את השם ואין במזמור זכרונו, וראיתי במסורה הגדולה שהיא תיבה אחת שהרי חיבר לה (לקמן מח) והוא ינהגנו עלמות פתרו מנחם ודונש מה שפתרו ואינו נראה בעיני, וראיתי בפסיקתא שהענין מדבר בעמלק גערת גוים שמם מחית ואומר אני למנצח על מות לבן שיר זה לעתיד לבא כשיתלבן ילדותן ושחרותן של ישראל ותגלה צדקתם ותקרב ישועתם שימחה עמלק וזרעו, עלמות ילדות, לבן כמו ללבן.

רש"י

לְמַנְצַח עֲלְמוֹת לִבְּן מְזֻמּוֹר לְדוֹד (ט. א)
 רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, תהלים" כתב: ראיתי שיש מפרשים שהכוונה כאן לבנו של דוד, ולא כפירוש ראשון המובא ברש"י שהכוונה לאבשלום, אלא לתינוק שנולד לבת שבע ומת.

בכל מקום נס, אני מודה על כל נפלאותיך
אוֹדָה ה' בְּכָל לְבַי אֶסְפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ (ט. א)
 נפסק בשולחן ערוך (אורח חיים ריח. ה): מי שנעשה לו ניסים הרבה, בהגיעו לאחד מכל המקומות שנעשה לו נס צריך להזכיר כל המקומות, ויכלול כולם בברכה אחת, וזה מה שאמר דוד המלך כאן: "אוֹדָה ה' בְּכָל לְבַי", על הניסים שנעשו לי, "אֶסְפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ", דהיינו: בשעה שנעשה לי נס ואני מודה עליו, אני מזכיר כל שאר המקומות שנעשו לי נס ואני מודה על כולם בברכה אחת.

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעַט מְאֻלּוּקִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ (ח. ה)
התחת אלוקים אנכי

הקב"ה לקח את האדם שהוא שפל שבשפלים ועשה אותו כמעט אלוקים. לנו קשה מאוד לתפוס את התמונה הזו, אבל כך יצר הבורא את עולמו, כי לגדולתו אין חקר. את עומק הענין ניתן ללמוד מפרשה מופלאה בתורה. כאשר באה רחל ליעקב בדרישה: "הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי", ענה לה יעקב בחרון אף: "התחת אלוקים אנכי" (בראשית ל. א-ב). עלינו להתבונן מה היה הדין ודברים ביניהם. רחל אמרה ליעקב: תעשה מופת, וכי הנך במדרגה פחותה מאליהו הנביא שהחיה ילד? שכחת שאתה יעקב אבינו? תעשה מופת. אבל יעקב עונה: לא אינני עושה מופתים, "התחת אלוקים אנכי". טענתו של יעקב אבינו היתה: הקב"ה ברא עולמות עד אין סוף. מי שלומד את חכמת הקבלה יודע שישנם מיליארדי מיליארדי עולמות, והעולם שלנו הוא העולם הקטן ביותר מביניהם. את כל העולמות האלו לקח הקב"ה ונתן לאדם. אתה בעל הבית על הכל'.
 אבל הוסיף הקב"ה ואמר: ישנה נקודה קטנה, הנקראת עוה"ז, ושם, בשלימות של כל צרכי האדם, באלו לא תגע. אותם רק אני בעצמי מנהיג ונותן.

אומר האדם: לא, אני רוצה לעשות יותר השתדלות, לעבוד ולהביא עוד פרנסה. נו מה אתה חושב, שהקב"ה קמצן? הרי הוא נתן לך את כל העולמות, ורק "וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעַט מְאֻלּוּקִים", וה"מעט" הזה הוא הנקודה האחרונה. אם תזכה לילד או לא, אם תרוויח עוד חמש שקל שאתה נזקק להם בר"ח, את כל אלו תשאיר לרבש"ע.

את נקודה הזו, כך אמר יעקב אבינו לרחל, אם תזכי לבן או לא, זאת עלייך להשאיר לרבש"ע, "כי התחת אלוקים אנכי"? אם גם הנקודה קטנה זו כביכול אקח מהקב"ה? הרי הוא כבר העניק לנו כח לשלוט בכל, ורק זאת השאיר לעצמו. 99,9 אחוז מהנעשה בבריאה, אני האדם קובע, כל האניות הנוסעות באוקיינוס, כל הבורסה, את הכל אני קובע. כך הוא חסדו יתברך עם בריותיו, ורק את ה'מכה בפטיש' השאיר הבורא יתברך בידי. אז גם את זה תקח ממנו? הרי זה שלו. "וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעַט מְאֻלּוּקִים", רק זאת הוא השאיר לעצמו.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, תהלים"

וַתַּחֲסְרֵהוּ מַעַט מְאֻלּוּקִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ (ח. ה)
 אפשר לפרש ע"פ מה שכתוב במדרש תנחומא (לך לך) וז"ל: התהלך לפני והיה תמים מה אתה סבור התחיל תמה אמר: עד עכשיו אני תמים אם אני מל אהיה חסר אתמהה, והוא שהיה חושב אברהם שאם ימול, נמצא חסר מאיבריו. א"ל הקב"ה שהוא להפך מה אתה סבור שאתה שלם ותמים עתה, אתה חסר מחמשה איברים שהם ערלת האזן, ערלת הלב ערלת הלשון ערלת בשר

לעתיד לבוא, כגודל הניסים, גודל התשבחות

אוֹדָה ה' בְּכָל לְבַי אֲסַפְּרָה כָּל נַפְלְאוֹתֶיךָ (א.ט.)

כל נפלאותיך, גאולה האחרונה ששקולה כנגד כל הניסים, כמו שאמר (ירמיהו טז. יד): לא יאמר עוד חי ה' העלה את בני ישראל מארץ מצרים וכו' (רש"י) על פי זה יש לפרש מה שאומרים בנוסח הקדיש בבקשתנו על ביאת המשיח: בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא וכו', שכיון שהניסים אז יהיו יותר מכל התשבחות שכבר נאמרו אולי חסר.

רב תהלים

אוֹדָה ה' בְּכָל לְבַי אֲסַפְּרָה כָּל נַפְלְאוֹתֶיךָ (א.ט.)

"אוֹדָה" הוא מלשון הודאה. אני מודה בכך שהכל ממך, ולא איזו עובדה מוכרחת. "בְּכָל לְבַי", כל המציאות שלי, הכל שלך. על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך ועל ניסך שבכל יום עמנו... אספר נפלאותיך. אם הכל מגיע כחוק שהקב"ה קבע במעשה בראשית, אין על מה להודות. אבל אם אתה הקב"ה מעניק לי חיים במתנה מדי יום ויומו, מה מגיע לי? כיצד בכלל הנני ראוי לכך? על כך ההודאה היא גדולה ועצומה. רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, תהלים"

בְּשׁוֹב אוֹיְבֵי אַחֲוֹר יִבְשְׁלוּ וְיֵאבְדוּ מִפְּנֵיךָ (ט.ד.)

אוֹיְבֵי דוֹד, אוֹיְבֵי ה'

בחלק גדול מספר תהלים, מדבר דוד המלך על אויביו, ומבקש מהקב"ה שיפילם לפניו. המובן הפשוט בזה הוא, שאויביו דוד הם בעצם אויבים של הקב"ה. אין הכוונה כאן כלל לאויביו האישיים של דוד, שרצו להרוג אותו. עליהם קרא דוד את הפסוק "יתמו חטאים, ולא חוטאים". מדובר כאן על אויבים של הקב"ה, אנשים ששנאו את דוד כי הוא היה המייצג את מלכות שמים בעולם. זהו יסוד גדול שעל פיו נבין דברים נוספים. הנה בכל בוקר אומרים אנו את שירת הים, וההלכה היא שיש לקרוא שירה זו מתוך שמחה. ולכאורה מה עניינה של שמחה גדולה זו במפלת פרעה ומצרים? על מה יש לנו לשמוח כאן? יש לומר שפרעה היה אויב ה', פרעה היה זה שבאופן מיוחד הכניס בתוך העולם את המושג של פריצות, של עריות, ומילא את העולם במושגים טמאים אלו, ומצרים נקראת ערות הארץ. אברהם אבינו מילא את העולם כולו עם מושג של חסד, כפשוטו. לפניו שלטו חוקי סדום שאמרו: מה לי ולך? יש לך בעיה? תטפל בכך בעצמך, או שתבוא אמן ותטפל בכך, אבל מה זה נוגע אלי? אינני חייב לך מאומה! רק בכוחו של אברהם אבינו נקבע לדורות שבכל מקום בעולם, אם יפול אדם, תוך כמה דקות יוזעק אמבולנס למקום ויקחהו לבית חולים. דבר זה הכניס אברהם אבינו בתוך העולם. פרעה לעומת זאת, היה זה שהכניס בתוך העולם את מושג של זנות ופריצות. אחרי המבול אומות העולם גדרו את עצמם בעריות, והראשונים ששברו מוסכמה זו היו המצריים. לכן, עלינו לשמוח שמחה גדולה

במפלתם של פרעה ומצרים, שהם אויבי ה'. רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, תהלים"

הלכה: מצות ידיעת התורה

איתא בגמרא (קידושין ל.): תנו רבנן ושננתם, שיהיו דברי תורה מחודדים בפיו, שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו, אלא אומר לו מיד. וחשוב זה, רובץ על כל אדם ללמוד ולדעת את כל התורה שבכתב ושבעל פה, עם כל פרטיה ודקדוקיה. דהיינו: תנ"ך, תלמוד בבלי וירושלמי, תוספתות, מכילתא, ספרא וספרי, טור וב"י, שו"ע ונושאי כליו. ואל יאמר האדם איך אפשר ללמוד כל התורה כולה הרי התורה אין לה קץ ותכלית, כי באמת ההלכות הנגלות לנו ולבנינו יש להם קץ ותכלית ומספר וכן המדרשים שנתגלו לנו.

ספר "פסקים ותשובות"

פתגם: הגדרת הבעיה היא הדרך למציאת הפתרון

ספר "שמחלה"

חקירה: אומדנא דמוכח

מבטל את המכר (וכד') מדין תנאי, או מדין טעות, וכמו שמכר לו כוס יין ונמצא של מים. (קונטרסי שיעורים קידושין כא-ח).

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: חן טוב

מחבר הביא לרבי גרשון משקלוב את ספרו 'חן טוב', כדי לבקש ממנו הסכמה. אחרי שעיין מעט בספר נענה רבי גרשון ואמר: שלמה המלך אמר בספר משלי: שכל טוב יתן חן, ברם ספק גדול הוא אם חן טוב יתן שכל.

ספר "חד וחלק" חלק א' (פט)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, אברהם בן רחמונא רינה בת פיבי, נחום בן שמחה, נסים בן אסתר, מרים בת איזא זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr